

Spørgsmaalet om at tilveiebringe en Forbindelse, hvorved forskjellige Arter af Studerende ville kunne gaae fra den ene Examen til den anden — siden nu engang Examinernes Antal er saa overordentlig stort — har allerede i den ærede foregaaende Ministers Tid været saa vel forberedt, at der er al mulig Udsigt til, at denne Sag snart vil kunne nyde Fremme, skjøndt jeg vedvarende maa antage, at den nærmest hører under den administrative Behandling, i hvilken Henseende jeg skal tillade mig at henvise det ærede Medlem, der yttrede Tvivl med Hensyn til de tidligere Forhandlinger paa Rigsdagen, til, hvad jeg under Behandlingen af et nylig indbragt privat Lovforslag bemærkede derom, idet jeg da nævnte, at den 5te Rigsdagssessions Forhandlinger indeholdt det tidligere Passerede i en lignende Sag. Jeg skal endnu tillade mig at gjøre den Bemærkning, at naar Optagelsestiden for Latin- og Realskolerne er fat til det 9de Aar, medens det tidligere har været det 10de, sigter dette ikke til Andet, end at Underviisningstiden for de Studerende kan afsluttes et Aar tidligere end forhen. — Endelig skal jeg bemærke, hvad jeg allerede tillod mig at fremsætte for, at naar Ministeriet har gjort et Tilbud om at afgive til visse Bestemmelser Noget af Sorø Akademies Overstud, er det ubilligt at tage det til Indtægt og aldeles bortsee fra den Betingelse, som dertil har været knyttet, nemlig at det skulde være en Afstundelse for indeværende Finantsaar. Det gaaer ikke an at tage hele Resten og anvende den til Bestemmelser, som kunne være nok saa sjernt fra det egentlige Formaal. Fremfor Alt maa jeg ansee det ligesvært uretfærdigt, naar man samtidig med en saadan Anvendelse sætter Skolen i den Nødvendighed at arbejde paa sin egen Undergang ved at henvise den til at leve af sin Capital.

Ætserning: Maa jeg bede om Ordet for en kort Bemærkning?

Formanden: Det ærede Medlem har Ordet.

Ætserning: Jeg vil ikke, at det lærde Skolevesen skal arbejde paa sin egen Under-

gang. Jeg overlader det at arbejde, for at leve saa godt, det kan, men holder det blot indenfor dets egne Grændser.

Ville: Med Hensyn til Spørgsmaalet om det lærde Skolevesens Forhold til den lovgivende Magt, have vi idag hørt Udtalelser, som have været temmelig overraskende, deriblandt den bestemte Erklæring fra det ærede Medlem for Maribo Amts 4de Valgfreds (Monrad), at denne Sag burde forelægges den lovgivende Magt til Forhandling med denne. Det er uheldigt, at, da det ærede Medlem som Minister kunde have gjort det, meente han, at han kunde afgjøre Sagen selv, og forbeholdt sig den hele Ledelse deraf. Nu, da han er Medlem af Forsamlingen, faaer han Lykt til at beskæftige sig dermed, nu gaaer det op for ham, at det kunde være hensigtsmæssigt at tage den Slags Forhandlinger med. Jeg troer nu ikke, det er heldigt at drage saadanne Forhandlinger om Skoleplanen ind under den lovgivende Magt, men paa den anden Side forekommer det mig dog, at den ærede Minister gaaer for vidt i at betragte denne Sag som os uvedkommende, naar han ikke engang har viist os den Opmærksomhed at sende Thinget Bekjendtgjørelsen af November f. A., som jeg idetmindste ikke har modtaget, og som altsaa slet ikke kan siges at eksistere for os. Dette er dog vist at drive Principet lidt for vidt.

Med Hensyn til Sorø Akademi maa jeg bede de Herrer om Undskyldning for, at jeg, efter et saa langt og anstrengende Møde, maa trætte Dem endnu mere; men jeg maa gjøre opmærksom paa, at jeg befinder mig i det uheldige Tilfælde at være, saa at sige, den eneste Talsmand for, hvad der kan kaldes Sorø Akademies Ret. De øvrige Herrer, der i et og andet enkelt Punkt have været enige med mig, have lagt mere Vægt paa Uenigheden imellem os end paa Enigheden, og da jeg mener, at denne Sag i sig selv er af virkelig stor Betydning, maa jeg bede om Tilgivelse for, at jeg endnu nogle Dieblik lægger Thingets Opmærksomhed i Beslag. Jeg maa tilføie, at jeg endnu har en særlig Grund dertil, nemlig den, som det ærede Medlem for Hjørring Amts 2den Valgfreds (Fischer) paa en saa smagsfuld